

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 1907/2006 bilaga II 2015/830 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Revisionsdatum 2019-11-28

Ersätter blad utfärdat 2019-04-18

Versionsnummer 2.0

despec

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn	Artline PERMANENT MARKERS
Artikelnummer	Svart, röd, rosa, blå, ljusblå, lila, grön, gulgrön EK-30, EK-50, EK-70, EK-90, EK-100, EK-107, EK-109, EK-110, EK-120, EK-130, EK-700, ESK-20, ESK-20-30, ESK-20-60, ESK-3, ESK-20-500

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar	Märkfärg
----------------------------	----------

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Distributör	
Företag	Despec Sweden AB Pyramidbacken 6 141 75 Kungens Kurva
Telefon	+46 (0)8 449 59 00
E-post	info@despec.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I akuta fall: Ring 112, begär giftinformation.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Brandfarliga vätskor (Kategori 2), H225
Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1), H318

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram

Signalord	Fara
Faroangivelser	
H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga
H318	Orsakar allvarliga ögonskador
Skyddsangivelser	
P101	Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård
P102	Förvaras oåtkomligt för barn
P210	Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning förbjuden
P280	Använd ögonskydd
P305+P351+P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare
P403+P235	Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt
P501	Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

Kompletterande faroinformation

Innehåller: ETYL-DL-LAKTAT, PROPANOL

2.3 Andra faror

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
ETANOL		
CAS nr: 64-17-5 EG nr: 200-578-6 Index nr: 603-002-00-5 REACH: 01-2119457610-43	Flam Liq 2; H225	50 - 65 %
ETYL-DL-LAKTAT		
CAS nr: 97-64-3 EG nr: 202-598-0 Index nr: 607-129-00-7	Flam Liq 3, Eye Dam 1, STOT SE 3 <i>resp</i> ; H226, H318, H335	10 - 20 %
PROPANOL		
CAS nr: 71-23-8 EG nr: 200-746-9 Index nr: 603-003-00-0	Flam Liq 2, Eye Dam 1, STOT SE 3 <i>drow</i> ; H225, H318, H336	1 - 15 %
BENSYLALKOHOL		
CAS nr: 100-51-6 EG nr: 202-859-9 Index nr: 603-057-00-5	Acute Tox 4 <i>oral</i> , Acute Tox 4 <i>vapour</i> ; H302, H332	1 - 10 %

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom uppstår, sök läkare.

Försök aldrig ge medvetlös person vätska eller annat via munnen.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon; Transportera omedelbart den skadade till sjukhus.

Viktigt! Skölj även under transporten till sjukhus (ögonläkare).

Vid hudkontakt

Tag av nedstänkta kläder.

Tvätta huden med tvål och vatten.

Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Vid förtäring

Skölj näsa, mun och svalg med vatten.

Kontakta läkare vid obehag.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Vid kontakt med ögonen

Irritation.

Sveda.

Risk för permanenta ögonskador.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Åtgärder vid första hjälpen och angivna symptom är relevanta vid felaktig hantering av produkten som leder till exponering av innehållet.

Symptomatisk behandling.

Vid kontakt med läkare, se till att ha etikett eller detta säkerhetsdatablad till hands.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med pulver, koldioxid eller skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brinner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid).

Förhindra utsläpp av släckvatten i avloppet. Släckvatten omhändertas enligt gällande föreskrifter.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Se till att all personal utom larmpersonalen utrymmer brandområdet.

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

Vid brand använd friskluftsmask.

Bär heltäckande skyddsklädsel.

Kyl slutna behållare som exponerats för brand med vatten.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Sörj för god ventilation.

Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill, torka upp med trasa eller liknande och tvätta av med vatten. Större spill ej troligt.

Större mängder: Valla in med jord, sand eller liknande.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

Undvik öppen eld, heta föremål, gnistbildning och andra antändningskällor.

Tag av nedstänkta kläder.

Tvätta nedstänkta kläder innan de används igen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras väl tillsluten.

Förvaras torrt och svalt.

Förvaras ej i direkt solljus.

7.3 Specifik slutanvändning

Se identifierade användningar i Avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden

ETANOL

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 500 ppm / 1000 mg/m³

Korttidsgränsvärde 1000 ppm / 1900 mg/m³

Anm. V

ETYL-DL-LAKTAT

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 5 ppm / 25 mg/m³

Korttidsgränsvärde 10 ppm / 50 mg/m³

Anm. V

PROPANOL

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 150 ppm / 350 mg/m³

Korttidsgränsvärde 250 ppm / 600 mg/m³

Anm. V

Förklaringar till förkortningar ges i Avsnitt 16b

DNEL

ETANOL

	Exponeringstyp	Exponeringsväg	Värde
Arbetstagare	Akuta Lokala	Inhalation	1900 mg/m ³
Konsument	Kroniska Systemiska	Inhalation	114 mg/m ³
Arbetstagare	Kroniska Systemiska	Dermalt	343 mg/kg bw/d
Arbetstagare	Kroniska Systemiska	Inhalation	950 mg/m ³
Konsument	Akuta Lokala	Inhalation	950 mg/m ³
Konsument	Akuta Lokala	Dermalt	950 mg/m ³
Konsument	Kroniska Systemiska	Oralt	87 mg/kg
Konsument	Kroniska Systemiska	Dermalt	206 mg/kg bw/d

PNEC ETANOL

Miljöskyddsmål	PNEC-värde
Sötvatten	0,96 mg/l
Sediment i sötvatten	3,6 mg/kg
Havsvatten	0,79 mg/l
Sediment i havsvatten	2,9 mg/kg
Mikroorganismer i avloppsrening	580 mg/l
Mark (jordbruk)	0,63 mg/kg

8.2 Begränsning av exponeringen

Ej angivet.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Hanteras i lokal med modern ventilationsstandard.

Ögonskydd/ansiktsskydd

Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.

Hudskydd

Följ lokala gällande föreskrifter angående rekommendation av skyddshandskar.

Använd skyddshandskar som uppfyller normen EN374 vid risk för direktkontakt.

Val av skyddshandskar bör ske med hänsyn till andra kemikalier som hanteras, fysikaliska förhållanden och behov av rörlighet.

Andningsskydd

Andningsskydd behövs normalt inte.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Arbete med produkten bör ske så att produkten inte kommer ut i avlopp, vattendrag, mark och luft.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska. Färg: varierande.
b) Lukt	lösningsmedel
c) Lukttröskel	Ej angiven
d) pH-värde	Ej angiven
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej angiven
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	>35 °C
g) Flampunkt	≈17 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej angiven
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej angiven
k) Ångtryck	Ej angiven
l) Ångdensitet	Ej angiven
m) Relativ densitet	0,9 - 1,0
n) Löslighet	Löslighet i vatten: Olöslig
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej angiven
q) Sönderfallstemperatur	Ej angiven
r) Viskositet	Ej angiven
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända under normala användningsförhållanden.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med oxiderande ämnen.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Uppgifter om möjliga hälsofarliga effekter är baserade på erfarenheter och / eller toxikologiska egenskaper hos flera komponenter i produkten.

Akut toxicitet

Produkten är inte klassificerad som akuttoxisk.

ETANOL

LD50 kanin 24h: > 20000 mg/kg Dermalt

LC50 råtta 4h: 124.7 mg/L Inhalation

LD50 råtta 24h: 6200 mg/kg Oralt

PROPANOL

LD50 kanin 24h: 4000 mg/kg Dermalt

LC50 råtta 4h: > 34 mg/L Inhalation

LD50 mus 24h: 6800 mg/kg Oralt

LD50 kanin 24h: 2825 mg/kg Oralt

LD50 råtta 24h: 1870 mg/kg Oralt

BENSYLALKOHOL

LC50 råtta 4h: > 4.178 mg/l Inhalation

LD50 råtta 24h: 1230 mg/kg Oralt

Frätande/irriterande på huden

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Starkt irriterande med risk för allvarliga ögonskador.

Luftvägs-/hudsensibilisering

Produkten är inte klassificerad som sensibiliserande.

Mutagenitet i könsceller

Produkten är inte klassificerad som mutagen.

Cancerogenitet

Produkten är inte klassificerad som cancerframkallande.

Reproduktionstoxicitet

Produkten är inte klassificerad som reproduktionstoxisk.

Specifik organtoxicitet - enstaka exponering

Inga kända faror vid enstaka exponering.

Specifik organtoxicitet - upprepad exponering

Inga kända faror vid upprepad exponering.

Fara vid aspiration

Produkten är inte klassificerad som aspirationstoxisk.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Inga ekologiska skador är kända eller förväntade vid normal användning.
Förhindra utsläpp i mark, vatten och avlopp.

ETANOL

LC50 regnbågslax (*Oncorhynchus mykiss*) 96h: 13480 mg/L
LC50 elritsa (*Pimephales promelas*) 96h: 13480 mg/L
LC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48h: 5400 mg/L
EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48 h: 9268 mg/L
LC50 Id (*Leuciscus idus*) 48h: 8140 mg/L
EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 24h: 10800 mg/l
IC50 Alger 72h: > 10.9 mg/L
LC50 benlöja (*Alburnus alburnus*) 96h: 11000 mg/L
LC50 regnbågslax (*Oncorhynchus mykiss*) 24h: 11200 mg/L
IC50 Pseudomonasbakterier (*Pseudomonas putida*) 16h: 6500 mg/L

PROPANOL

EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48 h: 3642 mg/l
EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48 h: 1 - 3977 mg/L
LC50 Fisk 96h: 4480 mg/l
LC50 benlöja (*Alburnus alburnus*) 96h: 1 - 4000 mg/L

BENSYLALKOHOL

LC50 Fisk 48h: 10 mg/l
EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 24h: 55 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produktens organiska beståndsdelar är nedbrytbara i naturen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas.

12.4 Rörlighet i jord

Uppgift om rörlighet i naturen saknas.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne.

12.6 Andra skadliga effekter

Uppgifter saknas.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Små mängder kan deponeras tillsammans med hushållsavfall.
För slutlig kvittblivning av denna produkt är avfallsförbränning lämplig.
Beakta lokala föreskrifter eller kontakta leverantören för vidare information.
Förhindra utsläpp i avlopp.
Se även avfallsförordningen SFS 2011:927.

AVSNITT 14: Transportinformation

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

14.1 UN-nummer

1210

14.2 Officiell transportbenämning

TRYCKFÄRG

14.3 Faroklass för transport

Klass

3: Brandfarliga vätskor

Klassificeringskod (ADR/RID)

F1: Brandfarliga vätskor med flampunkt högst 60 °C

Sekundärfara (IMDG)

Ingen sekundärfara enligt IMDG

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp II

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: D/E

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter

Stuvningskategori B (IMDG)

Nödinstruktioner (EmS) vid BRAND (IMDG) F-E

Nödinstruktioner (EmS) vid SPILL (IMDG) S-D

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej angivet.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2019-04-18 Ändringar i sektion 1, 3, 6, 7, 8, 9, 11.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Flam Liq 2	Brandfarliga vätskor (Kategori 2)
Flam Liq 3	Brandfarliga vätskor (Kategori 3)
Eye Dam 1	Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1)
STOT SE <i>3resp</i>	Specifik organotoxicitet - enstaka exponering; Kan orsaka irritation i luftvägarna (Kategori 3 resp)
STOT SE <i>3drow</i>	Specifik organotoxicitet - enstaka exponering (Kategori 3, narkosverkan)
Acute Tox <i>4oral</i>	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
Acute Tox <i>4vapour</i>	Akut toxicitet (Kategori 4 ångor)

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 8 Sverige (AFS 2018:1)

V Vägledande korttidsgränsvärde

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor Datakällor

Underlag för informationen i detta säkerhetsdatablad har i första hand hämtats från råvaruleverantörers dokumentation samt gällande europeiska regelverk.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

1907/2006	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG
2015/830	KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)
1272/2008	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
AFS 2018:1	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
2011:927	Avfallsförordning (SFS 2011:927)

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga
- H226 Brandfarlig vätska och ånga
- H318 Orsakar allvarliga ögonskador
- H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna
- H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad
- H302 Skadligt vid förtäring
- H332 Skadligt vid inandning

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Den rekommenderade användningen av pennorna bedöms inte innebära någon hälsofara vid inandning eftersom bläcket är uppsuget i tampong och exponeras mot luften genom den indränkta tampongspetsen vars yta är liten vilket innebär att avgången av lösningsmedel till luften är mycket låg. Risken för hälsofara vid förtäring är också liten eftersom pennan måste brytas upp för att nämnvärd bläckmängd ska kunna sväljas.

En penna innehåller endast 1,6 - 19 gram bläck (mängd beroende på modell) varav andelen etanol är störst.

Den mest påtagliga risken innebär en beröring av ögonen med tampongspetsen vilket kan medföra en allvarlig ögonskada.

Övrig relevant information

Ej angivet

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se